

23 אוקטובר 2014
כ"ט תשרי, תשע"ה
סימוכין: 0344-2014

רופאות / רופאים,

הנדון: חיסוני שפעת לרופאים

מדיניות ההסתדרות הרפואית בישראל הנה עידוד הציבור בכלל וציבור הרופאים בפרט לאמץ את עקרונות הרפואה המונעת ובכללם נטילת חיסונים נגד מחלות מדבקות, לרבות שפעת.

לצערנו, התפרסמה לאחרונה הידיעה כי ישנם ניסיונות לעודד חיסון בקרב רופאים באמצעות שיטות הפוגעות בזכויות הרופאים, כגון מתן סיכה שאמורה להיות מוצמדת לתג העובד, המציינת את עובדת התחסנותו של הרופא כנגד מחלת השפעת, כאשר מבקרי בית החולים נקראים לחפש את "התג הירוק המסמל שהעובד התחסן לשפעת".

עמדת הלשכה לאתיקה בהר"י היא כי החלת חובת חיסון על צוותים רפואיים ופרסום קבלת החיסון בפני ציבור המטופלים אינם עולים בקנה אחד עם עקרונות האתיקה הרפואית המבקשים לבסס את זכות האדם על גופו והזכות לסודיות רפואית. דרבון האוכלוסייה להתחסן כנגד מחלות מדבקות אין משמעותו נטילת האוטונומיה האישית של הרופאים וביצוע מהלכים חד צדדיים שייאלצו אותם לקבל חיסונים בניגוד לרצונם ו/או להסכמתם.

נשיאת תג המציין את עובדת התחסנותו של הרופא, מפרה באופן בוטה את זכות הרופא לסודיות רפואית ומעבירה מסר שגוי, לפיו רשאי המטופל לבוא בדרישות לרופא או לסרב לקבלת הטיפול אצל הרופא, רק בשל מימוש הזכות הבסיסית לקבלת החלטות הקשורות לרופא עצמו.

יודגש שוב כי הר"י אינה מתנערת כמובן מחובתו של הרופא לדאוג לשלום מטופליו, הן מכוח הדין והן מתוקף כללי האתיקה הרפואית ואף מעודדת וממליצה על קבלת חיסונים שיש בהם כדי למנוע את תחלואת הציבור, כאמור לעיל. יחד עם זאת, לא ייתכן כי מגזר הרופאים יופלה לרעה וכי הרופא לא יוכל לקבל החלטה חופשית האם ומתי להתחסן, ככל אדם אחר וככל מטופל. הפעלת אמצעי לחץ בדמות האיום בהדבקת מטופלים ונשיאת תג "המסמן" את הרופא, מהווה פגיעה בכבודו, בחירותו, בפרטיותו של הרופא ובאוטונומיה שלו. כפי שנקבע בנייר עמדה שפרסמה הלשכה לאתיקה בעבר, הרופא אינו חייב בדיווח למטופליו על מצבו הרפואי ו/או על טיפולים שהוא מקבל ואין כל הצדקה להחריג את נושא החיסונים ממסגרת זו.

יצוין, כי רבים מהרופאים בוחרים להתחסן באופן וולונטרי ונקיטת צעדים מאיימים שיש בהם משום אילוץ וכפיה, עלולה לפגוע במוטיבציה של הרופא לעשות כן. אנו חוזרים ומדגישים כי הדרך הנכונה לעידוד הציבור בכלל וציבור הרופאים בפרט לקבלת חיסונים, היא באמצעות טיפוח ההבנה, ההכרה והחינוך לבריאות ולרפואה מונעת דרך פעולות הסברה והדרכה ולא באמצעים המהווים הלכה למעשה כפיה.

ברצוננו להבהיר כי ההסתדרות הרפואית תגן על כל רופא מול ניסיונות להפר את זכויותיו בכל הקשור לנושא שבנדון.

בברכה,

ד"ר תמי קרני
יו"ר הלשכה לאתיקה

ד"ר ליאונרד אידלמן
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל